

2333 1. Beh. af Lovf. om Tillægsb. for Finantsaaret fra 1. April 1874 til 31. Marts 1875. 2334

førelse. Derimod gif Loven — det erkjender jeg — ud fra den Forudsætning, at man skulde arbejde hen til, at Theaterbygningen kunde blive færdig i 1874. Det var den Forudsætning, der laa til Grund for, at Bevillingen var fordelt paa 5 Aar, og navnlig staar det ganske ubetinget, at hvis Bygningen var saavidt færdig, at den kunde tages i Brug til 1ste September, 1874, da, men ogsaa kun da, maatte den gamle Bygning nedbrydes, naar Spilleaaret 1873—74 var udløbet. Da vi kom til Udløbet af dette Spilleaar, altsaa til de første Dage af Juni ifjor, var det aldeles umuligt, at Theaterbygningen kunde blive færdig til 1ste September, men alligevel har Ministeriet tilladt, at den gamle Bygning blev nedbrudt. Dette er en saa ligefrem og direkte Overtrædelse af Loven, som vel kan forlanges. Nu kunde man sige, at den Ulykke er da ikke saa stor, thi det er kun en Spilleindtægt for 4—6 Uger, som derved tabes. Dertil vil jeg svare, at Betydningen af denne Nedbrydning ligger navnlig heri, at der, efter at den var sket, ikke længere var noget Valg, og det er en Omstændighed, som i ikke ringe Grad maa komme den nuværende Minister til Gode; thi han tiltraadte jo først Ministeriet i Juli Maaned, og da var man allerede godt i Færd med at rive den gamle Bygning ned; han maatte da altsaa, som sagt, siges ikke længere at have noget egentlig Valg, men at være nødt til at skynde sig saa meget som muligt med at fortsætte, hvad der var i Gang for at faae Theaterbygningen afleveret snarest muligt, saa at Forestillingerne kunde begynde. Efter min Mening hviler Ansvarret for, hvad der er sket, derfor ikke paa ham, men derimod paa den forhendærende Minister og mærkeligt nok, alene paa ham, ikke paa nogen af hans Kolleger. Af hele denne Fremstilling synes det nemlig utvivlsomt at fremgaa, at det er den paagjældende Minister, der har handlet ganske paa egen Haand, uden at der har været Tale om nogen Naadspørelse med de øvrige Medlemmer af Regeringen, og uden at der har været Tale om at indhente Kongens Resolution. Dette er ret mærkeligt, navnlig naar man sammenholder denne Praxis med, hvad der skete ved en anden Leilighed samme Aar. Det bedes erindret, at ved et Gilde i en ubekjendt Byovre paa Lolland stod en ganske ubekjendt Mand paa et temmelig fremrykket Stadium op og sagde: — rent ud sagt — noget Brøl. Dette blev strax bragt ind for den paagjældende Minister, og denne bragte det strax videre ind for den samlede Regering og gjort det til Gjenstand for dens Overveelse og

dens Beslutning. Her derimod er der Tale om af Statens Midler uden Bevilling at udgive 165,000 Rd., og det gjør vedkommende Minister paa egen Haand, der er ikke Tale om, at nogen Regeringsbeslutning foreligger. Hvis det var af den egentlige Statskasse, Ministeren skulde have havt disse Penge udbetalt, vilde han have været nødsaget til at henvende sig til Finantsministeren, og man vilde da i alt Fald have haft en Garanti i de 2 Ministres Beslutning; men det er en Følge af den eiendommelige Maade, hvorpaa Sagen er ordnet for de separate Fonds Vedkommende, at der ikke er Tale om nogen Medvirkning af Finantsministeren. Kirke- og Undervisningsministeren har for disse Fonds Vedkommende sit særskilte lille Finantsministerium ude i Sorø, som uden videre lystre ham. Jeg tror derfor nok, at denne Sag vil være et ret kraftigt Vaaben i deres Haand, som kæmpe for en anden Ordning af disse Fonds.

Jeg kommer nu til de Trøstegrunde, som Ministeriet i sin Fremstilling anfører. Den første, som vel maa være den vigtigste, da den stilles i Spidsen for det Hele, er den, at det tør forventes, at Kjøbenhavns Kommune vil være villig til at udrede Halvdelen af Beløbet. Ja, det skulde sandelig glæde mig for Sorø Akademis Skyld, om Kommunen vilde være saa god at betale det Halve, det vilde være tjente Penge for Akademiet, men jeg tvivler rigtignok en Del derpaa. Havde man i Tide søgt Bevillingen, var man for et Aar siden eller saa kommen til Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse og havde sagt, at Pengene vare ved at gaa op, og at man derfor maatte standse det Hele, hvis der ikke kom flere Penge tilstede, samt at man nu had om, at Kommunen vilde give det halve Beløb, idet man saa haabede paa, at Rigsdagen nok vilde give den anden Halvdel, saa havde det rimeligvis været en anden Sag, saa havde man sat Kommunalbestyrelsen Kniiver paa Struben, men hvorfor skulde den nu bagefter, da Kommunen fuldstændig loyalt har opfyldt sin Forpligtelse efter Loven af 1870, og da den smukke Bygning ligger paa Kongens Nytorv og nok skal blive liggende der, gaa hen og bringe det store Offer? Jeg tvivler som sagt derpaa; men skulde det alligevel ske, vil jeg sige, at for mit Vedkommende kan det være det Samme, thi jeg er ikke skatteyndende Borger her i Kjøbenhavn, men som Medlem af Rigsdagen vil jeg dog sige, at jeg i saa Fald deri vil se et Vidnesbyrd om, at de smaa Statterydere i Kommunen trænge til en stærkere Repræsentation i Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse, og jeg vil sige, at i saa Fald vil denne Sag blive et mægtigt